

Rapporteringen om samfunnsansvar

En undersøkelse utført av Deloitte viser at mange av de største regnskapspliktige foretakene har satt samfunnsansvar på dagsordenen og til en viss grad tilpasset rapporteringen til nye krav, men mange har enda et betydelig potensial for å øke kvaliteten på rapporteringen.

Artikkelen er forfattet av:

Msc in Finance
Marius Robbestad
Associate Deloitte

MBA
Ingrid Stefano
Senior Deloitte

Statsautorisert revisor
Siri Christine Rosenblad
Senior Manager Deloitte

Undersøkelsen

For andre år på rad gjennomfører Deloitte en undersøkelse for å kartlegge i hvilken grad store foretak imøtekommer det nye lovkravet til rapportering av samfunnsansvar. Fjorårets undersøkelse baserte seg på informasjon i årsrapporter for 2012, før loven trådte i kraft, og generell informasjon tilgjengelig på selskapenes nettsider. Våre funn viste at rapporteringen var mest mangelfull på områdene som ikke var omfattet av eksisterende krav på det tidspunktet: menneskerettigheter og korrupsjonsbekjempelse. Formålet med årets undersøkelse var å kartlegge hvorvidt selskapene hadde tilpasset rapporteringen til disse nye kravene.

Etter loven skal det gis opplysninger om retningslinjer, prinsipper, prosedyrer og standarder selskapene benytter for å integrere hensynet til de ulike områdene menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon. Videre skal det på disse områdene gis opplysninger om hvordan foretaket arbeider for å omsette disse til handling, vurdere resultatene som er oppnådd, og forventninger satt til arbeidet fremover. Loven pålegger også foretaket å informere dersom det ikke har påkrevde retningslinjer, prinsipper, prosedyrer og standarder for samfunnsansvar innenfor det enkelte området.

Deloitte har gjennomgått selskapenes årsrapporter, og egne samfunnsansvarsrapporter der disse foreligger, til de største regnskapspliktige foretakene underlagt norsk lov (totalt 161 foretak), og gitt selskapene karakter med hensyn til i hvilken grad de oppfyller kravet knyttet til rapportering av samfunnsansvar innenfor hvert av de fire områdene. Vi har rangert selskapene på en skala fra 1 til 3, ut fra følgende kriterier:

- Dersom ingen opplysninger ble gitt, fikk selskapet karakter 1
- Dersom selskapet rapporterte at de tok stilling til temaet fikk det karakter 2

- Dersom selskapet i tillegg presenterte mål, tiltak og lignende fikk det karakter 3

Karakteren er ment å gi et overblikk over andelen store norske foretak som i dag oppfyller lovkravene, og muligheten til å vurdere utviklingen i påfølgende regnskapsår.

Vår tolkning av loven er at det kreves detaljnivå tilsvarende karakter 3 som samlet vurdering for at et selskap skal kunne sies å imøtekomme kravene. I praksis mener vi det kan være hensiktsmessig at tilpasning til det nye kravet skjer over tid, fordi målet må være at det som rapporteres er *reelt* forankret i hele virksomheten og hensiktsmessig organisert. Rapportering for rapporteringens skyld er ikke et formål med reglene. Målet er snarere åpenhet om bedriftens *faktiske* arbeid med å integrere hensynet til samfunnsansvar i sin virksomhet og tilgjengeliggjøring av denne informasjon for interessenter. Karakter 2 kan i mange tilfeller antyde at bedriften er i «startgropen» med hensyn til å formalisere og forankre retningslinjer, prinsipper, prosedyrer og standarder for samfunnsansvar i sin virksomhet, og således har et forbedringspotensial for fullt ut å oppfylle kravene slik de er formulert i dag.

Regnskapsloven legger få føringer på hvordan informasjonen skal presenteres, og bedrifter står også relativt fritt til selv å definere hva som innbefattes under hvert område. Det er således stor variasjon mellom hvordan informasjonen er presentert, i karakter, kvalitet og omfang. Vi har ikke vurdert riktigheten av innholdet i rapportene eller tatt stilling til kvaliteten, utover kriteriene presentert ovenfor. Derimot har vi sett om det er noen bransjer som klart utmerker seg i omfang av og kvalitet i rapportering. Vi har også notert andelen selskaper med en eksplisitt tilknytning til UNGC og/eller GRI, og vi har undersøkt om noen har benyttet en tredjepart til å vurdere eller attestere sin redegjørelse om samfunnsansvar.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

Flertallet av virksomhetene, 55 %, har utfyllende rapportering (karakter 3) på dette punktet. Medvirkende til dette kan være at norske arbeidstakere allerede har mange rettigheter gjennom arbeidsmiljøloven og i tariffavtaler. Norske virksomheter arbeider derfor allerede systematisk for å opprettholde kravene i arbeidsmiljøloven. I tillegg har rskl. i lengre tid krevd redegjørelse for flere forhold som gjelder arbeidsmiljø (iht. rskl. § 3–3 a), slik at disse punktene allerede er innarbeidet i den ikke-finansielle rapporteringen.

Under «sosiale forhold» er det fra myndighetenes side ment at dette skal omfatte forholdet til interessenter og lokalsamfunn. Det

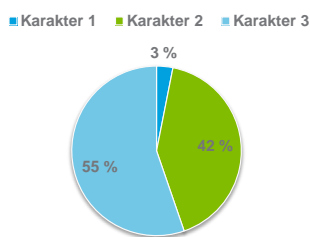
er naturlig for foretak som er hjørnestens-bedrifter, eller på annen måte har sterk tilknytning til lokalmiljøet, å trekke inn dette, slik mange også gjør. Andre sosiale tiltak kan være bistand i form av donasjoner eller pro bono-arbeid.

Tar en med karakter 2 og 3 sammenlagt, rapporterte de aller fleste (97 %) av selskapene om arbeidsrettigheter og sosiale forhold. At ikke flere får karakter 3, tror vi kommer av de skjerpede kravene innført i 2013, som forutsetter ytterligere spesifisering av retningslinjer, prinsipper, prosedyrer og standarder selskapene benytter for å integrere hensynet til arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, og informasjon om hvordan foretaket arbeider for å omsette disse til handling, vurdere resultatene som er oppnådd, og forventninger satt til arbeidet fremover på dette området. Her er det således et potensial til forbedring som vi forventer at selskaper vil oppnå etter hvert som de nye kravene til rapportering blir mer innarbeidet. Likeledes forventer vi at andelen selskaper som utelater området fra sin redegjørelse, vil minske ytterligere i påfølgende regnskapsår.

Funn årsrapporter fra 2013

- 3 % fikk score 1 (2 % i 2012)
- 42 % fikk score 2 (73 % i 2012)
- 55 % fikk score 3 (25 % i 2012)

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

Ytre miljø

Mange foretak rapporterer også relativt utfyllende om miljømessig påvirkning fra egen virksomhet. Rskl. § 3-3 a har lenge krevd en redegjørelse for dette, noe som har resultert i lett gjenkjennelige standardiserte formuleringer i årsberetningen hos mange foretak, som for eksempel «selskapets virksomhet forurenser ikke det ytre miljø». Dagens utvidede krav forutsetter også at det skal gjøres rede for retningslinjer, prinsipper, prosedyrer og standarder selskapene benytter for å integrere de ulike områdene, og videre hvordan foretakene

Utvidede krav til finansiell rapportering

1. juni 2013 ble store foretak, som definert i regnskapsloven (rskl.) § 1-5, forpliktet til å redegjøre for hvordan hensyn til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, ytre miljø, og bekjempelse av korrupsjon integreres i forretningsstrategier, daglig drift og forholdet til interessenter, se rskl. § 3-3 c.

Rskl. § 3-3 a, som omhandler årsberetningen for store foretak, stilte allerede krav til å opplyse om arbeidsmiljø og påvirkende faktorer, slik som skader og ulykker, likestilling, diskriminering og sykefravær. I tillegg har slike foretak måttet redegjøre for om forhold ved virksomheten kan påvirke det ytre miljø. Gjennom rskl. § 3-3 c ble kravene til ikke-finansiell rapportering utvidet til å omfatte hensyn til menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon, i tillegg til at de eksisterende kravene ble styrket og spesifisert.

Loven gjelder i hovedsak for de største regnskapspliktige foretakene underlagt norsk lovgivning, og fastsetter en plikt til å opplyse om hva disse gjør for å ivareta sitt samfunnsansvar. Redegjørelsen skal gis i årsberetningen eller i et annet offentlig tilgjengelig dokument. Hvis redegjørelsen gis i et annet offentlig tilgjengelig dokument, skal det opplyses i årsberetningen hvor dette dokumentet finnes tilgjengelig.

Det ble vedtatt i egen forskrift til regnskapsloven at rapportering etter FNs initiativ for samarbeid med næringslivet om en bærekraftig utvikling (UNGC) og rammeverket til Det globale rapporteringsinitiativet (GRI) kunne for 2013-regnskapene erstatte redegjørelsen som nå kreves etter rskl. § 3-3 c.

Rapporteringen av samfunnsansvar er omfattet av styrets ansvar, og redegjørelsen etter rskl. § 3-3 c skal signeres av styret på samme måte som redegjørelsen for foretaksstyring (jf. rskl. § 3-5).

arbeider for å realisere, evaluere og sette mål for arbeidet fremover.

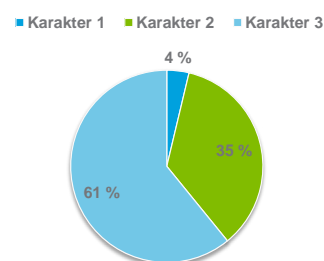
På dette punktet ser vi veldig mye bra rapportering, og da spesielt fra aktører innen offshorevirksomheter hvor en potensiell ulykke kan ha store miljømessige konsekvenser. Men vi ser også at mange mindre ikke-industrielle selskaper rapporterer utfyllende på dette punktet. Eksempler på slik rapportering kan være et fokus på å bruke videokonferanse for å redusere reising, krav til miljøeffektive lokaler og innføring av dobbeltsidig utskrift.

Som for arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, påvirker nok det utvidede kravet andelen selskaper som får karakteren 3 (61 %). Tar vi med karakter 2, er det 96 % som rapporterer om påvirkning på ytre miljø. Som for arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, ser vi at forbedringspotensialet først og fremst består i å konkretisere tiltak for oppfølging og videre arbeid med selskapenes miljøs hensyn samt innarbeide rutiner for rapportering for dette området.

Funn årsrapporter fra 2013

- 4 % fikk score 1 (3 % i 2012)
- 35 % fikk score 2 (67 % i 2012)
- 61 % fikk score 3 (30 % i 2012)

Ytre miljø

Menneskerettigheter

Kun 35 % av selskapene fikk karakter 3 på sin redegjørelse for virksomhetens hensyn til menneskerettigheter. 79 % av selskapene fikk sammenlagt karakter 2 eller 3. Dette er en økning på 24 % sammenlignet med 2012. Dette viser at selv om mange virksomheter har tatt stilling til lovkravet og innbefattet hensynet til menneskerettig-

Ansvar ut over verdiskaping

Vi er nå inne i andre regnskapsår etter at plikten til å gi redegjørelse om samfunnsansvar for store foretak ble innført. Av de nordiske landene var Danmark først ute med en tilsvarende lov, og denne er blitt brukt som en inspirasjonskilde i utformingen av den norske loven. Bakgrunnen for loven er ideen om at næringslivet har et ansvar ut over verdiskaping for sine aksjonærer, og at det skal opptre på en måte som fremmer samfunnsendringer som er til det beste for mennesker og miljø. Siden presentasjonen av stortingsmelding nr. 10 (2008–2009) med tittelen «Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi», har samfunnsansvar etablert seg som en mer og mer integrert del av norsk næringspolitikk.

Med den nye loven ønsket regjeringen å fremme en økt bevissthet rundt samfunnsansvar i privat og offentlig sektor, og tydeliggjøre myndighetenes forventninger til næringslivet. Loven har tidligere kun pålagt disse selskapene å redegjøre for rutiner knyttet til arbeidsmiljø, herunder skader og ulykker, likestilling, diskriminering og sykefravær, samt påvirkning på det ytre miljø (jf. rskl. § 3–3 a). Fra 1. juni 2013 ble rapporteringskravene styrket og utvidet til å også integrere hensynet til menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon. Kravene i dagens lov anses å dekke nødvendig elementer for at bedrifter skal kunne ivareta samfunnsansvar i sin internasjonale virksomhet.

De fleste store foretakene opererer i dag i en global kontekst, og de nye kravene er spesielt rettet mot norske virksomheter som er engasjert i land hvor menneskerettigheter står svakt, arbeidsforholdene er kritikkverdige, miljøhensyn ikke er et tema, eller korrupsjon er utbredt. I mange av disse områdene vil selskapene oppleve at lovverket og håndhevingen av dette varierer, og at det dermed stilles sterkere krav til selskaperens interne moralske kompass.

Fokus på samfunnsansvar er imidlertid relevant også for selskaper som kun opererer nasjonalt, og bedrifter har en klar egeninteresse av å fremstå som samfunnsansvarlig ved å styrke sin stilling og konkurransekraft gjennom et ansvarlig forhold til alle sine interessenter. Dette gjelder blant annet kunder og leverandører, som i økende grad setter krav til at varer og tjenester er produsert og omsatt på et forsvarlig vis, og investorer med stadig større fokus på etikk som et integrert element i investeringsstrategier. Videre har vi gjennom flere oppslag i media erfart at det foreligger en betydelig omdømmerisiko for selskaper som ikke har gode nok rutiner i sitt arbeid med å utøve sitt samfunnsansvar. Sammen taler dette for at samfunnsansvar innlemmes i styrets ansvar på lik linje med andre aspekter ved virksomheten slik loven i dag forutsetter.

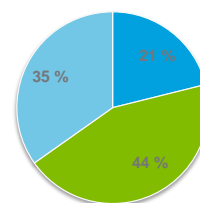
det ikke overraskende at forbedringspotensialet på dette området er større enn for de allerede omtalte områdene. Det er sannsynlig at det vil kreve både mer tid og ressurser før det foreligger jevnt gode og innarbeidede rutiner for rapportering som fullt ut møter kravet i rskl. på dette området. Vi ser derimot at det allerede er flere som har inkludert dette området i sin rapportering sammenlignet med 2012, og vi forventer en klar forbedring i kommende regnskapsår.

Funn årsrapporter fra 2013

- 21 % fikk score 1 (46% i 2012)
- 44 % fikk score 2 (34% i 2012)
- 35 % fikk score 3 (20% i 2012)

Menneskerettigheter

■ Karakter 1 ■ Karakter 2 ■ Karakter 3

Bekjempelse av korrupsjon

55 % av foretakene fikk karakter 3 på sin redegjørelse om dette området. Inkluderer vi de som fikk karakter 2, øker andelen til 85 %. Dette er en økning på 41 % sammenlignet med rapporteringen for 2012.

Korrupsjonsbekjempelse oppfattes kanskje mer håndfast enn hensynet til menneskerettigheter, og risikoen er nok mer synlig ved at det i media med jevne mellomrom blir avdekket korrupsjonstilfeller.

Vi ser at flere virksomheter har en utfyllende «code of conduct»-policy, som ofte innbefatter en eksplisitt holdning til korrupsjon. Når ikke flere får høyere karakter, kan dette henge sammen med at kravet om rapportering innenfor dette området er nytt og lite innarbeidet i rutinene i forkant av årsrapporten. Vi ser også her et klart forbedringspotensial, hvor flere virksomheter bør inkludere eksisterende retningslinjer, gjøre mer for å bevisstgjøre ansatte og aktivt jobbe for korrupsjonsbekjempelse i alle ledd av virksomheten. Antall selskaper som rapporterer om korrupsjonsbekjempelse har hatt en klar økning i forhold til det som ble funnet i vår undersøkelse fra 2012, og vi forventer at flere virksomheter innarbeider området i sin rapportering for kommende regnskapsperioder.

heter, er det et stort forbedringspotensial her. Sammenlignet med presentasjon av arbeidet med hensyn til arbeidsforhold og miljø, synes konkret handling med hensyn til menneskerettigheter å være vanskeligere å gripe an. Dette gjenspeiles i andelen som får karakter 2 og som ofte rapporterer at de har etablert retningslinjer i takt med internasjonalt anerkjente standarder for menneskerettigheter, men unngår å spesifisere konkrete tiltak slik loven fastsetter. Utfordringen med en grundig rapportering innenfor dette området som også representerer reelle tiltak igangsatt i organisasjonen gjenspeiles også i større spredning i hva som blir omtalt, avhengig av selskapets virksomhet. Ikke overraskende, rapporterer mange foretak med produksjonsvirksomhet i land hvor menneskerettigheter står svakt, utfyllende om sine tiltak for å sikre at hensynet til menneskerettigheter likevel blir overholdt.

Virksomheter med omfattende systemer for leverandøroppfølging kan vise til håndfaste metoder for å måle at hensyn blir ivarett og tiltak fulgt opp. Hvor omfattende rapporteringen gjøres, gjenspeiler nok til en viss grad de ressursene foretaket har tilgjengelig for oppfølging av samfunnsansvar. En løsning som flere velger, er å omtale arbeidstaker- og menneskerettigheter under ett, ved å ta utgangspunkt i foretakets etablerte rutiner og tiltak for å sikre trygge arbeidsforhold, unngå diskriminering, eller verne om ansattes helse og sikkerhet. I vår undersøkelse har disse oppnådd karakter 3 om rapporten ettertrykkelig formulerer en forbindelse mellom de to områdene og de tiltak som beskrives.

Tatt i betraktning at kravet om innarbeidelse av hensynet til menneskerettigheter i rapporteringen ble introdusert i 2013, synes

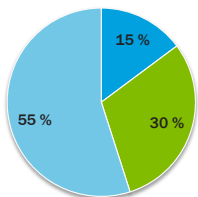
Regnskap

Funn årsrapporter fra 2013

- 15 % fikk score 1 (49 % i 2012)
- 30 % fikk score 2 (33 % i 2012)
- 55 % fikk score 3 (18 % i 2012)

Korrupsjonsbekjempelse

■ Karakter 1 ■ Karakter 2 ■ Karakter 3

Bransjetendenser

Bransjene telekommunikasjon, bygge- og anleggsvirksomhet og sjømat kommer best ut i undersøkelsen. Antallet selskaper innenfor hver av disse kategoriene er imidlertid begrenset, noe som gjør at få, men sterke aktører, drar opp gjennomsnittet for gruppen. Det er også flere selskaper, blant annet innenfor finans, olje og energi, shipping, og annen industri, som leverer utfyllende samfunnsansvarsrapporter som gjenspeiler gjennomtenkte og omfattende tiltak i tråd med formålet med rapporteringskravene. Stor spredning i karakterene blant aktører innenfor samme bransje, har gjort at snittet dras ned for disse gruppene som helhet.

Vi mener rapporteringskravet i rskl. § 3–3c på sikt vil bidra til å øke informasjonskvaliteten og bevisstheten rundt viktige forhold for alle selskaper som omfattes av lovkravet. Kravet kan bidra til å fremme samfunnsansvar i næringslivet, ved at bedrifter tar stilling til temaet og konkret spesifiserer sin tilnærming til hvert område som er innbefattet. Dette vil i tillegg kunne gi en kanal for informasjonsdeling mellom selskaper, ved bedre synliggjøring av hva andre gjør, noe som kan gi positive ringvirkninger. Sist, men ikke minst, tildeler lovkravet styret et klart ansvar, noe som vil medføre at oppfølgingen for samfunnsansvar blir løftet fra enkeltfunksjoner i linje og stab til styrets agenda og bedriftens overordnede virksomhet.

Rapportering ihht. UN Global Compact og GRI

I en egen forskrift til rskl. ble det for regnskapsåret 2013 gjort vedtak om at rapportering etter Global Reporting Initiative (GRI) eller fremskrittssrapport etter UN Global Compact (UNGC), kunne erstatte redigjøre om samfunnsansvar etter regnskaps-

loven § 3–3c, men foretakene måtte da opplyse i årsberetningen om hvor rapportene var offentlig tilgjengelige. Vi ønsket å kartlegge hvor mange selskaper som faktisk rapporterte etter disse alternativene.

I årets undersøkelse ser vi at 20 % rapporterer i henhold til UNGC og 9 % GRI. Dette er tilnærmet likt fjoråret der vi fant at selskapene rapporterte henholdsvis 17 % og 9 %. Vi forventet at andelen med medlemskap i både UNGC og GRI skulle øke ytterligere, men vi registrerer i økende grad at selskaper henviser til organisasjonene som inspirasjon og at det er flere som vurderer medlemskap i både UNGC og GRI årene som kommer. Vi avdekket også at de som fikk karakteren 3, og som da har utfyllende informasjon på de ulike områdene, også var blant de som rapporterte etter GRI og/eller UN Global Compact.

Oppsummering utvikling i rapportering fra 2012

Hvis vi sammenligner resultatene i årets undersøkelse mot fjorårets undersøkelse, ser vi at den samlede gjennomsnittskarakteren har økt fra 2 til 2,4. Dette tilsvarer en økning på 20 %. Ikke uventet ser vi at den største økningen har vært i rapporteringen av menneskerettigheter og korrupsjonsbekjempelse, hvor begge ble innført som en del av utvidelsen av lovkravet i rskl. § 3–3 c. For Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold samt ytre miljø, som begge var inkludert i den opprinnelige rskl. § 3–3 a, ser vi en jevn økning på 13 % for begge. Denne økningen var også ventet ved at kravet knyttet til omfanget av det som skal rapporteres, også ble skjerpet med lovutvidelsen.

Resultatene fra undersøkelsen viser at selskapene har blitt flinkere til å rapportere om samfunnsansvar enn det de var før end-

ringen i rskl § 3–3c ble gjort gjeldende. Det er allikevel en vei å gå for mange selskaper.

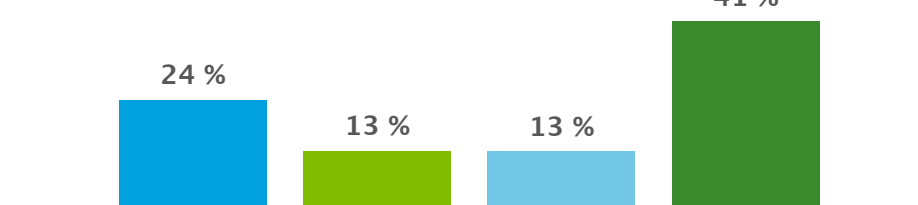
Veien videre

Det finnes i dag ingen global eller europeisk standard for å integrere næringslivets samfunnsansvar i lovpålagt ikke-finansiell rapportering. Europaparlamentet godkjente i april 2014 et nytt direktiv knyttet til enkelte større foretak og konsern og deres plikt til offentliggjøring av ikke-finansiell informasjon om mangfold. Direktivet har som mål å øke selskapers åpenhet og ytelse på miljø og sosiale forhold, for å skape like konkurransevilkår i EU, og for å fremme en tilstrekkelig grad av mangfold i styrene. Kravene samsvarer i stor grad med rskl. 3–3c.

Videre lanserte The International Integrated Reporting Council (IIRC) i desember 2013 et rammeverk for integrert rapportering, som er tenkt å skulle danne grunnlag for en mer helhetlig foretaksrapportering som sammenfatter rapportering om samfunnsansvar, finansiell rapportering og rapportering om foretaksstyring. Fortsatt har man liten erfaring med når og hvordan dette vil påvirke rapporteringen i praksis. I påvente av en felles standard, har UNGC og GRI fått anerkjennelse for å presentere gode retningslinjer for hva som bør innbefattes i slik rapportering. Dette gjenspeiles i henvisningen til disse to internasjonale initiativene i rskl. Av foretakene i vår undersøkelse fant vi at 21 % var tilsluttet UNGC eller nevnte i sin rapport enten at de har tatt i bruk UNGCs prinsipper eller har planer om å bli medlem i organisasjonen. Likeledes fant vi at 11 % hadde tilsvarende tilknytning til GRI (de to gruppene kan overlappes). Det er også sannsynlig at flere enn de som eksplisitt presiserer at de har valgt å støtte seg på disse retningslinjer i utarbeidelsen av sin rapportering om samfunnsansvar, har støttet seg på disse. Inntil en eventuell

Endring – 2012 til 2013

- Gjennomsnitt – Menneskerettigheter
- Gjennomsnitt – Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold
- Gjennomsnitt – Det ytre miljø
- Gjennomsnitt – Korrupsjonsbekjempelse

internasjonal standard foreligger, vil disse to rammeverkene etter forfatterens mening fortsette å fungere som viktige praktiske verktøy for virksomheter, og vi oppmuntrer foretakene til å støtte seg til disse i sitt arbeid med å møte kravet om rapportering av samfunnsansvar på beste måte.

Som vi har belyst, er åpenhet et viktig mål med rapporteringen overfor virksomhetens interessenter. Foretakene har mulighet til å styrke sin troverdighet i informasjonen som presenteres ved å la en tredjepart attestere riktigheten av det som rapporteres. Denne rollen går utover den konsistenssjekken som faller inn under ekstern revisors ansvar, og kan gi verdi til virksomheten ved å tilføre kompetanse på området. Vår erfaring er at en slik attestasjon både gir styret og ledelsen en økt sikkerhet for at den informasjonen som presenteres er dokumentert og riktig. Det vil gjøre at regnskapsbrukerne får ytterligere tillit til rapporteringen. I tillegg utfordrer det selskapene og bidrar til å sikre riktig fokus for arbeidet med samfunnsansvar. Det er en økende tendens internasjonalt til å la en tredjepart attestere rapporteringen.

Oppsummering og konklusjon

Undersøkelsen viser at mange foretak har satt samfunnsansvar på dagsordenen, og at mye arbeid blir lagt ned i rapportering. De fleste virksomhetene har til en viss grad tilpasset rapporteringen til de nye kravene, men mange har enda et betydelig potensial for å øke kvaliteten på rapporteringen slik at den fullt ut følger loven samtidig som den reflekterer samfunnsansvar i virksomheten. Undersøkelsen tyder på at dette er et felt i utvikling og at loven er med på å fremme engasjement for samfunnsansvar. I så måte ser vi at loven har bidratt til at bedrifter gjennomgår sin virksomhet med nye «briller», og vurderer denne opp mot innflytelse på arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, berøring av menneskerettigheter, påvirkning på miljø og bekjempelse av korrupsjon.

Ved å kreve mer spesifiserte redegjørelser enn tidligere, begrenser dagens lovkrav muligheten til å benytte og lene seg på enkle «standardfraser», som kan være uten mening. Samtidig medfører det nye kravet økt ressursbruk og større grad av involvering fra styret for å integrere samfunnsan-

svar både i virksomheten og i rapporteringen, enn tidligere.

Rapporteringen må ha som mål å kommunisere ut viktige verdier til interessenter, og speile bedriftens engasjement på en måte som har reell verdi. Loven legger få konkrete føringer for hva som skal rapporteres, og gir dermed rom for tolkning av hva som vektlegges i det enkelte området. Det gir mulighet til tilpasning til den enkelte bransje, virksomhet og faktiske påvirkninger på disse samfunnsfaktorene. På den annen side gjør det også at det blir mer utfordrende reelt å kunne sammenligne informasjonen som gis.

Vi mener at det er riktig og viktig at tilpasningen til dagens krav finner sted over tid, så lenge tiden benyttes til å forankre strategier og utvikle tiltak som best får frem de samfunnsmessige utfordringene bedriften står overfor. Foretak som omfattes av loven, bør være åpne og ærlige i sin rapportering, og belyse suksesser så vel som utfordringer i sitt daglige arbeid med samfunnsansvar. Hvorfor? Fordi det er dette som gir best informasjon til interessenter.

Aktuelt om finansiell rapportering:

Hva skjer med god regnskapsskikk?

Det har i mange år vært relativt få endringer i god regnskapsskikk, men dette er i ferd med å endres. Finansdepartementet har satt ned et regnskapslovutvalg som har fått et bredt mandat og som skal se på modernisering og forenkling av regnskapsloven, mens Regnskapsstiftelsen har foreslått en ny regnskapsstandard basert på IFRS for SMEs.

Artikkelen er forfattet av:

Statsautorisert revisor
Anne-Cathrine Bernhoft
EY

Statsautorisert revisor
Nina Servold Oppi
EY

Formålet med denne spalten er å gi løpende oppdatering på aktuelle og sentrale spørsmål om finansiell rapportering. Det vil kunne være nye standarder eller tolkninger fra IASB eller NRS, men også relevante uttalelser gitt av regulerende myndigheter, eller kommentarer til andre relevante utviklingstrekk med betydning for norske foretaks finansielle rapportering. En regnskapsfaglig spesialistgruppe i EY er forfattere av spalten.

Norsk RegnskapsStiftelse sendte forslaget om ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak ut på høring i april i år. Den nye norske regnskapsstandard er foreslått å erstatte alle gjeldene regnskapsstandarder

for øvrige foretak, og er basert på IFRS for Small and Medium-sized Entities (IFRS for SMEs). Det er foretatt tilpasninger til norsk regnskaps- og aksjelovgivning der det er nødvendig, samt foretatt ønskede